Heerlen

De heer P.E.J. Hoogers,
Alhier

Heerlen,
22 september 2026

Documentnummer
1047419

Onderwerp
Beantwoording vragen ex. art. 33 RvO.

Geachte heer Hoogers,

Op 21 juli 2026 heeft u vragen gesteld inzake veiligheid en leefbaarheid Maankwartier. Onderstaand treft u nu de antwoorden op uw vragen aan.

Vraag 1
Is het college bekend met signalen van overlast, drugsgebruik en/of mogelijke drugshandel in en rondom het Maankwartier?

Antwoord
Ja.

Vraag 2
Hoeveel meldingen over overlast, drugsgebruik, drugshandel, intimidatie, vervuiling, vernieling of onveiligheid zijn de afgelopen drie jaar geregistreerd in en rondom het Maankwartier?

Antwoord
In de afgelopen 3 jaar, van 1 aug 2023 tot en met 31 juli 2026, zijn 405 meldingen gedaan bij de gemeente (systeem Signalen) in en rondom het Maankwartier, waarbij de meldingen betrekking hebben op een vorm van bovenstaande overlast.

Vraag 3
Kan het college deze meldingen uitsplitsen per jaar en per type Melding?

Antwoord

Gemeentelijke meldingen (Signalen) 1 aug 2023 t/m 31 juli 2026

Categorie	1 aug 2023 tm 31 jul 2024	1 aug 2024 tm 31 jul 2025	1 aug 2025 tm 31 jul 2026	Aantal meldingen totaal
Vervuiling	2	3	3	8
Vernieling			1	1
Overlast personen	101	95	39	235
Overige overlast openbare ruimte	16	13	9	38
Stank- en geluidoverlast	10	12	6	28
Fietsoverlast	13	13	12	38
Verkeersoverlast	3	6	4	13
Drugsoverlast- en prostitutie	2	2	4	8
Parkeeroverlast	12	9	15	36
Totaal	159	153	92	405

*Het aantal gemeentelijke meldingen in de categorie 'drugsoverlast en prostitutie' is laag. Waarschijnlijk melden bewoners deze overlast vaak meteen bij de politie, omdat het een serieuzere vorm van overlast is dan de andere categorieën.

Vraag 4
Zijn er bij de gemeente, politie of handhaving specifieke locaties binnen het Maankwartier bekend waar overlast zich concentreert?

Antwoord
In voorgaande jaren centreerde zich de overlast voornamelijk voor de ingang van de toenmalige Jumbo. Deze overlast is duidelijk afgenomen. Het Maanplein en de bankjes aan de centrumzijde van het Maankwartier zijn locaties waar jongerenoverlast gesignaleerd wordt. Overlast kan op wisselende plekken op en rond het Maankwartier ontstaan.

Vraag 5
Herkent het college het signaal dat groepen zich ophouden bij of voor leegstaande panden of leegstaande commerciële ruimten in het Maankwartier? Zo ja, welke locaties betreft dit en welke maatregelen zijn daar tot nu toe genomen? Zo nee, is het college bereid dit op korte termijn samen met ondernemers, bewoners, vastgoedeigenaren, politie en handhaving te onderzoeken?

Antwoord
Het komt voor dat personen zich ophouden voor of bij leegstaande panden. Dat is niet verboden. Als personen zich daar ophouden en voor overlast zorgen en/of overtredingen begaan, dan wordt hiertegen, indien mogelijk, opgetreden. Er zijn goede contacten met ondernemers, bewoners, NS en Arriva. Signalen van overlast worden acuut opgepakt.

Vraag 6
Hoe lang staan deze panden of ruimten gemiddeld leeg en wie is verantwoordelijk voor beheer, toezicht en beveiliging van deze locaties?

Antwoord
Het is ons niet bekend hoe lang panden/ruimten in het Maankwartier gemiddeld leegstaan. Het is een verantwoordelijkheid van de eigenaar om de panden te verhuren en te zorgen voor beheer, toezicht en beveiliging van de panden.

Vraag 7
Is het college het met FVD Heerlen eens dat leegstand kan bijdragen aan verloedering, overlast en een gevoel van onveiligheid?

Antwoord
Ja, leegstand is een van de factoren die invloed kunnen hebben op verloedering, overlast en een gevoel van onveiligheid. Vanuit het Programma Centrum wordt daarom op verschillende manieren gewerkt aan het terugdringen van leegstand:

1. De gemeente faciliteert de transformatie van leegstaande panden naar andere functies, zoals wonen. De gemeente denkt mee over de ruimtelijke mogelijkheden en benodigde procedures;
2. Op grond van de Leegstandsverordening spreekt de gemeente de eigenaren aan om te komen tot een passende invulling van het leegstaande pand. Wanneer nodig kan de gemeente gebruikmaken van de mogelijkheden die de verordening biedt;
3. Om langdurige leegstand en een verdere achteruitgang van panden en de omgeving te voorkomen, wordt waar mogelijk tijdelijke invulling gefaciliteerd. Dit gebeurt vaak via een beheerorganisatie, die zorgt voor een passende tijdelijke gebruiker. Daarmee kunnen panden gedurende een periode actief en aantrekkelijk worden gehouden, in afwachting van een definitieve invulling of ontwikkeling;
4. De gemeente werkt samen met Stichting Streetwise om leegstaande winkelpanden opnieuw in gebruik te nemen en nieuw ondernemerschap naar het centrum te halen. Streetwise vormt een belangrijke schakel tussen ondernemers, vastgoedeigenaren, gemeente en financiers. Ondernemers worden begeleid bij onder meer de locatiekeuze, het vinden van een passend pand en de verdere ontwikkeling van hun onderneming. Daarmee draagt Streetwise bij aan het verminderen van leegstand en aan meer diversiteit, ondernemerschap en levendigheid in het centrum.

Vraag 8
Welke afspraken zijn er met vastgoedeigenaren, beheerders en ondernemers over het voorkomen van overlast rondom leegstaande panden en toegangen?

Antwoord
Hier zijn geen specifieke afspraken over. Wel vindt er overleg plaats met de eigenaren en de beheerder om dit soort zaken te bespreken.

Vraag 9
Wordt in het Maankwartier op dit moment structureel gecontroleerd door boa’s, straatcoaches of politie? Zo ja, hoe vaak en op welke tijdstippen?

Antwoord
Er is sprake van permanent cameratoezicht in en rondom het Maankwartier. Het Maankwartier en stationsgebied zijn locaties die continu in de aandacht van cameratoezicht staan. De boa's nemen het Maankwartier en omgeving dagelijks regelmatig mee op hun ronde. Dit geldt ook voor de politie. De wijkagent heeft regelmatig zicht op het Maankwartier en politiemedewerkers maken regelmatig een ronde op het Maankwartier.

Vraag 10
Is de eerdere integrale aanpak tegen overlast in het Maankwartier nog steeds actief? Zo ja, welke onderdelen van deze aanpak zijn nog operationeel en wat zijn de resultaten van de afgelopen drie jaar? Zo nee, waarom is deze aanpak beëindigd of afgeschaald terwijl er pnieuw signalen van overlast zijn?

Antwoord
Er zijn zeker nog signalen van overlast, maar de overlast is in vergelijking met voorgaande jaren afgenomen. Na het integrale overleg zoals dit in het verleden bestond zijn we als betrokken partners overgegaan naar een nieuw, structureel overleg. Dit overleg ziet er als volgt uit:

- Er vindt 1 keer per kwartaal overleg plaats met NS, Arriva, politie, ondernemers en gemeente. Daarnaast is er een aantal keren per jaar een afzonderlijk veiligheidsoverleg tussen NS, Arriva, politie en gemeente;
- Er vindt minimaal 2 keer per jaar een overleg met bewoners van het Maankwartier plaats. De wijkagent en Toezicht & Handhaving sluiten hierbij aan;
- Tweewekelijks vindt er een overleg plaats gericht op de persoons gerichte aanpak van overlast van verwarde/verslaafde personen uit de DNO doelgroep.

De genoemde veiligheidspartners hebben korte lijnen met elkaar, wat betekent dat op ad hoc signalen zo snel mogelijk gereageerd kan worden. De regisseur Sociale Veiligheid heeft hierin een spilfunctie.

Vraag 11
Worden ondernemers in het Maankwartier actief betrokken bij het melden, monitoren en aanpakken van overlast en drugsgerelateerde signalen?

Antwoord
Ja. Deze aspecten komen aan de orde in het overleg met de ondernemers dat is genoemd in het antwoord op vraag 10. Ondernemers signaleren en melden en worden veelal persoonlijk benaderd. Monitoren en aanpakken is een taak voor politie en handhaving.

Vraag 12
Bestaat er nog een vaste overlegstructuur tussen gemeente, politie, handhaving, bewoners, ondernemers en vastgoedeigenaren voor het Maankwartier?

Antwoord
Sinds kort bestaat er een overleg met de beheerders van het Maankwartier over beheer en onderhoud. Zie verder het antwoord op vraag 10.

Vraag 13
Hoe vaak is de afgelopen drie jaar handhavend opgetreden in het Maankwartier naar aanleiding van drugsgebruik, drugshandel, samenscholing, vervuiling of andere vormen van overlast?

Antwoord
Er is in de afgelopen drie jaren steeds handhavend opgetreden, al naar gelang beschikbare capaciteit bij politie en handhaving. Dat doen we dan vaker samen met partners NS, Arriva, Marechaussee en Douane via integrale actiedagen, die zijn gericht op leefbaarheid en veiligheid op en rond het stationsgebied. Gedurende het jaar gaat het dan om een aantal kleinere actiedagen en tweemaal om twee grote actiedagen. Handhavend optreden kan in verschillende vormen voorkomen, van aanspreken en waarschuwen tot het opleggen van maatregelen. Bij de laatste grote actiedag heeft de NS 15 boetes voor reizen zonder geldig vervoerbewijs uitgedeeld. Arriva noteerde 32 overtredingen van hetzelfde type en nam vijf ov-kaarten in. De politie gaf onder meer 13 waarschuwingen voor overtredingen van de identificatieplicht en tekende 37 processen-verbaal uit voor fietsen waar het niet is toegestaan. Gemeentelijke boa's gaven 19 processen-verbaal en 35 officiële waarschuwingen.

Vraag 14
Is het college bereid te onderzoeken of extra cameratoezicht, betere verlichting, fysieke afsluiting van overlasthoeken of andere preventieve maatregelen noodzakelijk zijn?

Antwoord
Ten aanzien van het Maankwartier wordt doorlopend aan de hand van observaties, meldingen en incidenten gemonitord of en welke preventieve maatregelen noodzakelijk zijn. Zeer recent is dat concreet voor cameratoezicht nog gebeurd in het kader van het lopende aanbestedingstraject. Cameratoezicht, verlichting en fysieke afsluitingen kunnen alle tot die preventieve maatregelen behoren.

Vraag 15
Is het college bereid eigenaren van langdurig leegstaande panden actief aan te spreken op hun verantwoordelijkheid voor veiligheid, uitstraling en beheer?

Antwoord
Ja, hierover vindt overleg plaats met de eigenaren. Het onderhoud van de panden is een verantwoordelijkheid die de eigenaar neerlegt bij de huurder. Waar er geen huurder is, heeft dit invloed op het onderhoud en daarmee op de uitstraling van een pand.

Vraag 16
Is het college het met FVD Heerlen eens dat het Maankwartier als belangrijke entree van de stad geen plek mag worden waar ondernemers, bezoekers of bewoners zich onveilig voelen?

Antwoord

Elk stationsgebied in een grote stad heeft uitdagingen op gebied van veiligheid en overlast. Het Maankwartier dient net als alle andere plekken in de stad veilig te zijn en dient een plek te zijn waar ondernemers, bezoekers of bewoners zich veilig voelen. Veel bewoners van het Maankwartier wonen er graag en dat moet zo blijven.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester, de wnd. secretaris,

drs. R. Wever J.C.N. Eijkenboom